

MALTEPE KENT KONSEYİ ENGELLİLER MECLİSİ RAPORU

YER : MALTEPE KENT KONSEYİ
23 OCAK 2025

ETKİNLİK RAPORU

23 Ocak 2025 tarihinde Maltepe Kent Konseyi Engelliler Meclisi gerçekleşmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Şehir Planlama Şube Müdürlüğü ve İstanbul Planlama Ajansı, Planlama Müdürlüğü teknik personellerinin katılımıyla gerçekleşen etkinlikte, Şehir Planlama Müdürlüğünden Sinem Sakin'in sunumu ile etkinlik başlamıştır.

Sinem Sakin:

Maltepe merkez bölgesinde yani Bağlarbaşı, Altayçeşme ve Feyzullah mahallelerini kapsayan bir plan çalışması gerçekleştiriyoruz. Bu kapsamda da aslında katılımcı yürütmeye gayret gösteriyoruz. Bunun amacı da aslında Maltepe'yi kullanan herkese erişmek, çocuklar, gençler, yaşlılar, engelliler, burayı kullanan her profile erişmeye çalışıyoruz. Kısaca neden yaptığımızı anlatmaya çalışayım. Bu sınır içerisindeki riskli yapıların yoğunlukta olması, çoklu mülkiyet ve bitişik nizam yapılarının çok fazla olması ve kentsel dönüşümün gerçekleşmemesiydi. Yeni bir meydan projesi oluştu ve insanlar bunu farklı farklı biçimlerde kullanmak istiyor. Biz de bunlara dayanarak daha kapsayıcı bir plan yapma çalışmasına girdik. Bu sürecin sonunda 1/5000 ölçekli bir nazım imar planı, uygulamaya yönelik bir 1/1000 ölçekli uygulama imar planı ve sonrasında kentsel tasarım rehberi oluşturacağız. Yani belirli ekiplerle daha derinlemesine bu konuyu tartışmaya çalışıyoruz. Bu kapsamda da her zaman Maltepe Belediyesi ile yakın temas içerisindeyiz. Genelde birlikte çalışıyoruz. Aynı zamanda kent konseyi de çok önemli bir ortağımızdır. Yaklaşık 35 civarında etkinlik gerçekleştirdik ve şimdiden 1200 kişiye ulaştık. Maltepelilerin esas sorunları neler? Nelere daha çok önem vermeliyiz? İlk çözülmesi gereken şeylerin bir analizini yaptık. Günün sonunda üç ana başlık çıktı. Ulaşım sistemleri, kentsel dönüşüm kararları, Maltepe cumhuriyet meydanı ve diğer kamusal alanlar ile ilgili talepler çıktı. Önümüzdeki dönemde tüm Maltepelileri davet ettiğimiz dünden bugüne ne yaptıysak ve ne yapmayı planlıyorsak bunu anlatmaya çalışacağımız geniş katılımlı bir halk toplantısı yapacağız. Bundan sizleri de haberdar edeceğiz. Bu süreci birlikte yönlendirmeyi hedefliyoruz. Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Katılımcı:

Öncelikle hoş geldiniz ve bu fırsatı sunduğunuz için çok teşekkür ederiz. Cumhuriyet meydanı çok güzel oldu ama yaşlılarımızın bir sorunu var. Tünel girişte inebiliyorlar ya da tünel çıkışta inebiliyorlar. O meydan arasındaki yürüme yolu onları çok zorluyor. Alt kısımda bir asansör olup yukarıya asansörle çıkabilseler belki biraz daha kısa mesafe yürüyecekler.

Sinem Sakin:

Bu konu ile ilgili çok detaylı bir rapor yazdık. Bütün ilgili birimlere bu rapor gitti. Çok hızlı aksiyon almaları gerektiğini de söyledik. O konuda taahhüt verebilirim. Unuttuğumuz, eklememiz gereken bir şey varsa sizin söylediklerinizden sonra rapora ek olarak onu da göndeririz.

Katılımcı:

İkincisi ise yaşlılarımızın dinlenme lokaline ihtiyacı var. Oturup dinlenebilecekleri uygun fiyatlı bir şeyler yiyip içebilecekleri. Çünkü özel kafeler ve lokantalarda maalesef ücretler çok pahalı. Belediye tarafından meydana ve yakın çevresine yapılan birkaç tane uygun fiyatlı dinlenme tesisi talepleri çok geliyor. Diğer ise insanlar genellikle geceleri daha çok hastalanıyorlar. Devlet hastanesine gitmek isteyen vatandaşlarımız nereden baksanız iki saat, üç saat sıra beklemek zorunda kalıyorlar. Orayı tercih etmeyip de özel hastanelere ya da kliniklere gitmek isteyenlerse minimum iki bin, üç bin lira ücret ödüyorlar. Üçer mahalleyi bir araya getirip akşam beşten altıdan sonra sabaha kadar bir sağlık kabininin olmasını talep ediyoruz. En azından bunlar uygun ücretli de olabilir. Özel hastaneler yaşlıların bütçesine uygun değil, çok zorluyor.

Sinem Sakin:

Maltepe merkez bölgesinde yani Bağlarbaşı, Altayçeşme ve Feyzullah mahallelerini kapsayan bir plan çalışması gerçekleştiriyoruz. Bu kapsamda da aslında katılımcı yürütmeye gayret gösteriyoruz. Bunun amacı da aslında Maltepe'yi kullanan herkese erişmek, çocuklar, gençler, yaşlılar, engelliler, burayı kullanan her profile erişmeye çalışıyoruz. Kısaca neden yaptığımızı anlatmaya çalışayım. Bu sınır içerisindeki riskli yapıların yoğunlukta olması, çoklu mülkiyet ve bitişik nizam yapılarının çok fazla olması ve kentsel dönüşümün gerçekleşmemesiydi. Yeni bir meydan projesi oluştu ve insanlar bunu farklı farklı biçimlerde kullanmak istiyor. Biz de bunlara dayanarak daha kapsayıcı bir plan yapma çalışmasına girdik. Bu sürecin sonunda 1/5000 ölçekli bir nazım imar planı, uygulamaya yönelik bir 1/1000 ölçekli uygulama imar planı ve sonrasında kentsel tasarım rehberi oluşturacağız. Yani belirli ekiplerle daha derinlemesine bu konuyu tartışmaya çalışıyoruz. Bu kapsamda da her zaman Maltepe Belediyesi ile yakın temas içerisindeyiz. Genelde birlikte çalışıyoruz. Aynı zamanda kent konseyi de çok önemli bir ortağımızdır. Yaklaşık 35 civarında etkinlik gerçekleştirdik ve şimdiden 1200 kişiye ulaştık. Maltepelilerin esas sorunları neler? Nelere daha çok önem vermeliyiz? İlk çözülmesi gereken şeylerin bir analizini yaptık. Günün sonunda üç ana başlık çıktı. Ulaşım sistemleri, kentsel dönüşüm kararları, Maltepe cumhuriyet meydanı ve diğer kamusal alanlar ile ilgili talepler çıktı. Önümüzdeki dönemde tüm Maltepelileri davet ettiğimiz dünden bugüne ne yaptıysak ve ne yapmayı planlıyorsak bunu anlatmaya çalışacağımız geniş katılımlı bir halk toplantısı yapacağız. Bundan sizleri de haberdar edeceğiz. Bu süreci birlikte yönlendirmeyi hedefliyoruz. Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Katılımcı:

Öncelikle hoş geldiniz ve bu fırsatı sunduğunuz için çok teşekkür ederiz. Cumhuriyet meydanı çok güzel oldu ama yaşlılarımızın bir sorunu var. Tünel girişte inebiliyorlar ya da tünel çıkışta inebiliyorlar. O meydan arasındaki yürüme yolu onları çok zorluyor. Alt kısımda bir asansör olup yukarıya asansörle çıkabilseler belki biraz daha kısa mesafe yürüyecekler.

Sinem Sakin:

Bu konu ile ilgili çok detaylı bir rapor yazdık. Bütün ilgili birimlere bu rapor gitti. Çok hızlı aksiyon almaları gerektiğini de söyledik. O konuda taahhüt verebilirim. Unuttuğumuz, eklememiz gereken bir şey varsa sizin söylediklerinizden sonra rapora ek olarak onu da göndeririz.

Katılımcı:

İkincisi ise yaşlılarımızın dinlenme lokaline ihtiyacı var. Oturup dinlenebilecekleri uygun fiyatlı bir şeyler yiyip içebilecekleri. Çünkü özel kafeler ve lokantalarda maalesef ücretler çok pahalı. Belediye tarafından meydana ve yakın çevresine yapılan birkaç tane uygun fiyatlı dinlenme tesisi talepleri çok geliyor. Diğer ise insanlar genellikle geceleri daha çok hastalanıyorlar. Devlet hastanesine gitmek isteyen vatandaşlarımız nereden baksanız iki saat, üç saat sıra beklemek zorunda kalıyorlar. Orayı tercih etmeyip de özel hastanelere ya da kliniklere gitmek isteyenlerse minimum iki bin, üç bin lira ücret ödüyorlar. Üçer mahalleyi bir araya getirip akşam beşten altıdan sonra sabaha kadar bir sağlık kabininin olmasını talep ediyoruz. En azından bunlar uygun ücretli de olabilir. Özel hastaneler yaşlıların bütçesine uygun değil, çok zorluyor.

Katılımcı:

Diğeri ise en azından yaşlılarımız için en azından ayda bir kültür sanat etkinlikleri yeni meydanımız da yapılabilir. Orası kullanılabilir. Sinema etkinliği, tiyatro etkinliği olabilir veya bir konser etkinliği ile yaşlılarımızın bunlardan ücretsiz faydalanmalarını sizlerden talep ediyoruz.

Girne mahallesinde ki altın yıllar yaşam merkezi gibi bir alan meydan da olabilirse gün içerisinde insanların sosyalleşebileceği, satranç oynayabileceği orada vakit geçirebileceği bir alanın da meydan tarafında yapılmasını talep ediyoruz.

Meydan tarafında yapılan kütüphane ve sanat sarayı çevresinde mola noktası gibi bir şeyler yapılabilir. Özellikle engelli arkadaşlarımız orda çalışabilir. Dolayısıyla oradaki çevredeki bütün vatandaşlar hem de engelliler oraya gelebilir. Çalışabilen engelli vatandaşlar içinde bir istihdam sağlanabilir.

Maltepe Merkez Caminin orada üçer tane stant koyulabilirse emekliler, engelliler, şehit ve gazi yakınları için kendi ürünlerini pazarlayabileceği el emeği yaptıkları bir şeyler ya da yöresel ürünlerini de satabileceği bir gelir kapısı da olabilir.

Katılımcı:

Ben Avrasya Özel Çocuklar Derneği Başkanım. Maltepe meydan yapıldıktan sonra özellikle üst ve alt tarafta her yer tek yol oldu. Aracımla, servisimle ya da belediyemiz hiçbir şekilde bize ulaşım sağlayamıyor. Eski güzergahlarda bir sıkıntı yoktu. Şimdi hepsi sağa gidiyor. Biz sürekli trafik cezası ödüyoruz. Yoksa tünelin diğer tarafından gidip Bağlarbaşı Mahallesi'nin üstünden girmen gerekiyor. Acilen bu ulaşımın düzeltilmesi girebiliyor. Ara sokaklara belediye otobüsleri giriyor, dolmuşlar giriyor. Ara sokaklarda çocuklar oynuyor, karşıdan karşıya geçiyorlar. Devlet okulları var. Ciddi anlamda çok büyük risk oluşturuyor. Tamam çok güzel bir meydan yapıldı ama ulaşımı mahvetti. Yollara araç park etmesin. Yollar geniş ama park edildiği için gidiş geliş olamıyor. Bütün sistem tamamen bozulmuş durumda. Belediye otobüsü ara sokağa giriyor, girmemesi gerekiyor. Ama biz bütün yasaklara girmek zorunda kalıyoruz.

Sinem Sakin:

Ulaşım içinde ayrıca çalışıyoruz. Ayrıca özen gösterdiğimiz konulardan bir tanesi zaten. Bir de bazı, sizin bahsettiğinize benzer kırmızı noktalar belirledik. Mesela Çilingir Sokak, İnönü Caddesi'nin bir kısmı, Karanfiller Sokak. Çünkü okul sokaklarında özellikle paklanmayı nasıl biraz daha yol üstünden kaldırabiliriz? Daha yürünebilir yerler haline nasıl getirebiliriz? Biraz bunun da çabası içerisindeyiz.

Katılımcı:

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin kısa mola merkezi var. Sahilde, ulaşım çok uygun olmayan bir yerdedir. Bu kısa mola merkezini ya da kısa mola merkezinin bir tanesini meydanın civarına taşıyabiliriz. İBB olarak amacımıza hizmet etmiş oluruz. Yani hizmeti üretmiş oluruz. Şu anda mesela sahile kimse götüremiyor. Çünkü oraya götürünce içeride bayağı bir yürümesi gerekiyor. İBB araçları ana yoldan alıyor. Amacına uygun değil. Veli oraya çocuğunu bıraktığında geri gelemez. Hiçbir işini halledemez. Çünkü ulaşım yok toplu taşıma yok. Ama merkezde olursa veli çocuğunu bırakır, bankasına gider, hastanesine gider. Hastaneye yakın olması iyi olur, ulaşımın iyi olduğu yerde olması gerekiyor.

Katılımcı:

İETT şoförlerine işe alınmadan önce engelliler konusunda eğitim veriliyor mu? Engelli çocuklarımız, bedensel engelli vatandaşlarımız arabaya binerken çok zorlanıyor. Onlar oturmadan hareket ediyorlar çok sıkıntılar yaşıyoruz. Duraklar engelli kullanımına uygun değil.

Ayşe Nisa Karabay:

Aslında şoförlere eğitimler veriliyor ama biz tekrar not alalım. Bu arada 153'e anında şikâyetlerinizi bildirebilirsiniz. Çünkü 153 çok iyi işleyen bir sistemdir.

Katılımcı:

Bir de biz engelli camiası olarak toplumdan zaman zaman çok soyutlanıyoruz. Ayda bir de olsa ücretsiz etkinlikler düzenlenmesini bekliyoruz. Biz çocuklarımızı eve kapatmak zorunda alıyoruz. Çıkaramıyoruz. Çünkü toplum soyutluyor. Oturacak yer bulamıyoruz, kafelerde oturamıyoruz. Ama bizlere de böyle yerler belediyemiz tarafından sağlansa çok mutlu oluruz.

Katılımcı:

Maltepe Meydanı'nda bu tramvay nasıl bir işlev görecek? Bundan vatandaş nasıl fayda sağlayacak? Birde Maltepe meydanında engelli-yaşlı vatandaşlar için taşınabilir tuvalet olabilir mi? Caminin altındaki tuvalet kapalı özellikle engelliler için uygun olan bir tuvalete meydan da ihtiyacımız var.

Ayşe Nisa Karabay:

Bizim gündemimizde olan bir konudur. Meydana tuvalet konulabilmesi için elimizden geleni yapıyoruz. Diğer sorunuza gelecek olursam da, tramvay çalışması henüz başlamadı. Şöyle olacak, ilk Maltepe'den başlaması planlanıyor. Fakat henüz bir çalışma başlamadı. Sadece hat çizildi ve durak yerleri bildiğimiz kadarıyla belli. Farklı bir bilgi birikimi gerektirdiği için, mühendis arkadaşlarımız çalıştığı için farklı bir daire başkanlığı çalışmayı yürütüyor.

Sinem Sakin:

Sadece şöyle bir bilgimiz var, mühendislik olarak yolun üstünden gidemeyeceğini söylediler bize, alttan gidebileceğini biliyoruz ve ortaya da bir durak yapmanın, oradan çıkış yapmanın aslında çok mümkün olmadığını, fizibilite olarak kaldıramayacağını söylediler. Çünkü en büyük talebimiz buydu. Çünkü yaya olmasa bile ani bir doğal afet durumunda da oradan çıkmak isteyebilirsiniz. Bir acil kaçış noktası gerekiyor. Biz de onlardan şunu rica ettik, ne olursa olsun bir baştan bir uca yürümek çok zor buna bir çözüm bulalım, alternatif olarak ne olabilir diye rica ettik. Şu an onlar üzerine çalışıyorlar. Bir ay içerisinde onlarla tekrar görüşüp değerlendireceğiz. Hâlbuki çok güzel bir meydanınız var. Çoğu ilçenin sahip olmadığı geniş bir alana sahipsiniz. Bunu kullanan kişilerden daha iyi kimse bilemez orada neye ihtiyacınız olduğunu. O yüzden bu konuda biz sizlerle olabildiğince sıkı temasta olmak istiyoruz.

Katılımcı:

Eğer Beltur'un altyapısından dolayı mutfak olmuyorsa soğuk içecek sandviç hizmeti yapılabilir. Büfe olabilir. Çamlık parkı değerlendirilebilir, Beltur gibi bir yer olabilir.

Katılımcı:

Şimdi Türkiye'de, Maltepe'de yaşıyoruz. En önemli şey deprem. Deprem için belediyelerin yetkilendirilmesi lazım. Ayrıca trafik ve otopark sorunu var. Yayaalar olarak yürüyemiyoruz. Çift taraflı parklanmalar var. Maltepe'de eski tarihi binalar var bu yapılar güçlendirilerek kültür sanat etkinliklerinde kullanılabilir. Maltepe sinema yok, sanat merkezi yok. Buralar kullanılabilir. Bir de halkın sahile gidip gelmesi için o geçitten geçmesi gerekiyor. Orada çok sorun yaşıyoruz. Yaşlılar, engelliler oradan gidip gelemiyor. Merdiven var ama yürüyen merdiven yapılması lazım. Asansör sürekli çalışmıyor.

Sinem Sakin:

Bununla ilgili bir gönüllümüz vardı. Buradan ona da teşekkür edelim. Kendisi inşaat mühendisi ve özel olarak rica ettik. O alt geçidi çalıştı. Çalışmasını da biz TCDD'ye, Ulaştırma Bakanlığı'na gönderiyor olacağız.

Katılımcı:

Gülsuyu'nda kentsel dönüşüm ile ilgili hiçbir gelişme yok. Lojistik uygulamalar yolları kapatıyor. Çok zorluk çekiyoruz.

Ayşe Nisa Karabay:

Gülsuyu'nda bizim müdürlüğümüzün aktif bir plan çalışması yok. 153'den talep oluşturup kentsel dönüşüm için hangi plan notlarında faydalanabileceğinize ilişkin birebir dönüşüm yapıyoruz.

Katılımcı:

Zümrütevler'de eğitim ile ilgili sorunlarımız var. Mahallemizde okuma-yazma bilmeyen insanlar için kurs açılmasını istiyoruz.

Katılımcı:

Çok amaçlı merkezler olması lazım. Taziye evi gibi farklı fonksiyonları kapsayan dernekler, buluşmalar her türlü faaliyette kullanılabilecek yerler yapılması gerekiyor. Spor, sanat, eğitim gibi mahalle evi gibi çözüm merkezleri olabilir. Ekonomik sorunlarda da ferahlatıcı olur. Deprem durumunda da kullanılabilir.

Katılımcı:

İşitme engelli vatandaşlarımızın yapılan etkinliklerde tercüman olmaması konusunda şikâyetleri var. Milli eğitim bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş sertifikalı eğitimci var. Hem tercümanlık yapıp hem de aile danışmanlığı yapıyor. Bundan ilçemizde faydalanabilir.

Cumhuriyet meydanının da ağaçlandırma ve gölgelendirme çalışmaları olması gerekiyor. Yazın çok sıcak oluyor. 65 yaş üstü yoğun saatlerde, mesai saatlerinde yoğunluktan dolayı ücretsiz ulaşımın kaldırılması iyi olabilir ancak genel anlamda öğrencilere, emeklilere ulaşım ücretsiz olmalıdır. Kadın ve erkek berberlerini belediyelerin desteklemesi gerekiyor. Uygun fiyatlı ve belediyelerin denetledikleri kuaförler açabilirler.

Katılımcı:

Engelli araçları İSPARK'ta ücretsiz ancak engelli oranı %90 olduğu takdirde bu imkân sağlanıyor. %90 engel oranına sahip olamayan engelli vatandaşlar bu imkândan yararlanmıyor. Ulaşım bizler içinde ücretsiz ancak otobüsleri maalesef kullanamıyoruz. Keşke bu kart otoparklarda da geçerli olsa, çünkü çok sıkıntılar yaşıyoruz. Aynı zamanda Tomurcuk Spor Kulübü üyesiyim. Orada yüzme kulübümüz var. Ancak antrenman havuzu bulamıyoruz. Maltepe'nin verdiği havuzda saat sınırlamaları var, havuzda kulvar vb. yok. Engelliler için uygun değil, düzenleme yapılmasını bekliyoruz.

Katılımcı:

Meydanda panik buton noktaları oluşturulmalıdır. Sadece meydan içinde değil her yerde sahilde de olması gerekiyor. Hırsızlık, güvenlik, sağlık sorunları vs. engelliler için gerekiyor. Toplu ulaşım da çalışabilecek engelli vatandaşlarımız vardiyalı çalışabilir. Engelli farkındalığı artırılmalıdır.

Katılımcı:

Görme engelli vatandaşlarımızın daha rahat yönlerini bulması için meydana giden yollarda izli yollar hiç yok. Şarj dolum istasyonu da yok ancak mesafe çok uzun olduğu için meydanın başına ve sonuna olmak üzere ayrı ayrı olmasını istiyoruz. Ayrıca meydandaki sanat galerisinin faaliyete geçirilmesini bekliyoruz. Meydanda çocukların kullanabileceği üç tekerlekli bisikletler olabilir.

SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

Katılımcıların dile getirmiş oldukları sorun ve talepler içerisinde öne çıkan hususlar;

- Yaşlılar ve engelliler için ulaşım kolaylığı sağlanmalı, meydana asansör ve daha kısa yürüyüş yolları planlanması
- Akşam saatlerinde, özellikle üç mahalleyi kapsayacak uygun fiyatlı sağlık kabinleri düzenlenmeli
- Kültür-sanat etkinlikleri (sinema, tiyatro, konser) yaşlılar için ücretsiz düzenlenmeli.
- Uygun fiyatlı dinlenme alanlarının oluşturulması.
- Engelli bireyler için ulaşım kolaylaştırılmalı, uygun tuvaletler ve erişilebilir alanlar sağlanmalı.
- Toplu taşıma güzergahlarında iyileştirme yapılmalı, trafik ve park sorunları çözülmeli.
- İBB'nin kısa mola merkezi meydan çevresine taşınmalı, ulaşım sorunu giderilmeli.
- Engelli ve yaşlılar için sosyal etkinlik yerleri ve sosyal destek sunan alanlar oluşturulmalı.
- Çocuklar için ulaşılabilir oyun ve spor alanları sağlanmalı
- Görme engelliler için izli yollar ve şarj dolum istasyonları eklenmeli.
- Meydanın gölgelendirilmesi ve ağaçlandırma yapılması sağlanmalı.
- Meydan çevresindeki güvenlik artırılmalı, panik butonları ve güvenlik önlemleri eklenmeli.
- Tarihi binalar güçlendirilmeli ve kültürel etkinlikler için kullanılmalı.
- Kentsel dönüşüm hızlandırılmalı.
- Okuma-yazma bilmeyenler için kurslar açılmalı, mahallelerde eğitim imkanları artırılmalı.
- Çok amaçlı merkezler (spor, eğitim, sosyal etkinlikler) yapılmalı.
- Deprem güvenliği için hazırlıklar artırılmalı, yerel yönetimlerin sorumluluğu artırılmalı.
- Engelli farkındalığı yaratılmalı, toplumsal bilinçlendirme faaliyetleri yapılmalı.
- Engelli araçları için otoparkta ücretsiz kullanım genişletilmeli.
- Spor ve yüzme alanları engellilere uygun hale getirilmeli.
- Meydan çevresindeki ulaşım düzenlemeleri ve trafik akışının iyileştirilmesi gerektiği vurgulanmalı.

Tüm katkılarınız için çok teşekkür ederiz.